

30 let českého hospodářství: Životní úroveň vzrostla. Výdělky zaměstnanců po odečtení inflace vzrostly reálně o 141 %

5.3.2023 - | Hospodářská komora ČR

Během třiceti let od rozdělení Československa průměrná hrubá mzda zaměstnanců roste ročně v průměru 3% tempem.

V roce 1994 dosahovala 7 004 Kč měsíčně, od té doby zaměstnanci nominálně pobírají více než pětinasobné výdělky. Životní úroveň zaměstnanců vzrostla. Po odečtení růstu spotřebitelských cen si zaměstnanci totiž reálně polepšili. V současnosti tak mají téměř 2,5krát vyšší mzdy než před třiceti lety.

Mzdy zaměstnanců reálně rostly nejvíce v letech 1995 a 1996 vlivem **oživení hospodářského růstu** po transformační recesi, **vysoké poptávky po pracovní síle** v souvislosti s proběhlou liberalizací a expanzí soukromého podnikání. V dalších letech od roku 1997 nominální vývoj průměrné měsíční hrubé mzdy již nerostl takovým tempem.

V posledních třiceti letech reálně, tedy po odečtení spotřebitelských cen, **mzdy zaměstnanců klesly v pěti případech**, a to v letech 1998, 2000, 2012 a 2013. K ještě většímu propadu v reálných výdělcích zaměstnanců pravděpodobně došlo vlivem energetické krize a s tím související inflace v roce 2022. Podle předběžného odhadu Hospodářské komory loni reálné mzdy za celý rok 2022 poklesly o 7,8 %.

„Porevoluční transformace založila dobrý ekonomický vývoj České republiky, a její postavení a životní úroveň lidí je dnes velmi solidní. A to navzdory tomu, že rozpad Československa přišel v době prudkého nástupu globalizace, která začala v 80. letech v období vlády Ronalda Reagana a Margaret Thatcherové. Rozpad socialistického bloku a naše reformy tak probíhaly v době celosvětového procesu přesouvání výroby z vyspělých západních zemí do nově se rozvíjejících zemí, jako je Čína nebo Indie. V jeho rámci šla v prvních letech po revoluci část investic i k nám, ale po roce 2000 už méně. Dnes, alespoň v řadě našich měst, je ale vyšší kvalita života než v některých západoevropských metropolích nebo regionálních centrech,“ poznamenal prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý. Jako federální ministr hospodářství a poté český ministr průmyslu byl přímým účastníkem všech transformačních procesů, během 90. let patřil k nejoblíbenějším politikům.

Hospodářská komora také analyzovala vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd vyjádřených v amerických dolarech **v paritě kupní síly**. Tato ekonomická veličina eliminuje vliv rozdílných cenových hladin v jednotlivých státech a umožňuje vzájemnou srovnatelnost dat. Z analýzy vyplývá, že **ze států Visegrádské skupiny si mzdově nejlépe vedou zaměstnanci v Polsku a České republice**, nejhůře na Slovensku. Vývoj českých mezd kopírovaly také mzdy maďarské. Od roku však 2006 se ale maďarské mzdy propadají na úroveň Slovenska.

„Slovensko při rozdělení Československa hospodářsky utrpělo více než Česká republika. Mělo to politické souvislosti, protože Vladimír Mečiar nedělal reformy. K těm přistoupila až Dzurindova vláda o několik let později než u nás. Ta udělala několik velmi správných reforem a nastartovala ekonomický růst,“ dodal Dlouhý.

Ačkoliv české mzdy **stále nedosahují průměru zemí OECD**, k tomuto průměru 38 ekonomicky nejrozvinutějších států světa se přibližuje. Zatímco v roce 1995 české průměrné mzdy byly na úrovni 37 % průměru OECD, **v roce 2021 již dosahovaly 61 %**. Hospodářská komora České republiky si letos připomíná **30 let své novodobé historie**. První obchodní komory v Rakousku-Uhersku se ustavily na základě říšského zákoníku z 18. března 1850. Komorová historie sahá ale až do období vlády Karla IV. Po listopadových událostech roku 1989 se na pět tisíc budoucích soukromníků v pražském paláci Žofín dohodlo na vzniku Sdružení československých podnikatelů, které usilovalo o **obnovení komorového hnutí silného jako za první republiky**. Prvním prezidentem Hospodářské komory byl na ustavujícím sněmu **v březnu roku 1993** zvolen Zdeněk Somr. Hospodářská komora vznikla jako na státu nezávislá **podnikatelská samospráva**.

https://www.komora.cz/press_release/30-let-ceskeho-hospodarstvi-zivotni-uroven-vzrostla-vydelky-za-mestnancu-po-odecteni-inflace-vzrostly-realne-o-141